

Handläggare
Kristina Eklund
Telefon: 08 50835534

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 28 augusti 2018

Ärende 4

Yttrande över motion angående lika möjligheter för nyanlända kvinnor

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2018/152

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över motionen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutar justera paragrafen omedelbart.

Arjun Bakshi
Arbetsmarknadsdirektör

Karin Eriksson-Bech
Utvecklingschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet *Motion om lika möjligheter för nyanlända kvinnor* från Lotta Edholm och Gulan Avcı, båda (L), till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.. Motionärerna föreslår att staden ska ta fram riktlinjer för jämställt bemötande, utreda vilka långsiktiga och effektiva åtgärder som kan stärka nyanländas kvinnors etablering på arbetsmarknaden, stärka det uppsökande arbetet av kvinnor långt från arbetsmarknaden samt möjliggöra utbildning i svenska för invandrare (sfi) för föräldralediga.

Arbetsmarknadsförvaltningen konstaterar att motionärernas förslag i huvudsak är sådant som arbetsmarknadsnämnden idag har uppdrag att arbeta med.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet *Motion om lika möjligheter för nyanlända kvinnor* från Lotta Edholm och Gulan Avcı, båda (L), till arbetsmarknadsnämnden för yttrande..

Motionärerna föreslår att staden:

- tar fram riktlinjer för ett jämställt bemötande av nyanlända,

- utreder vilka långsiktiga och effektiva åtgärder som kan få nyanlända kvinnor att i högre utsträckning etablera sig på arbetsmarknaden,
- bedriver ett systematiskt uppsökande arbete för att hitta de kvinnor som står utanför arbetsmarknaden och inte omfattas av stadens eller arbetsförmedlingens insatser samt,
- möjliggör för föräldralediga att läsa sfi.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utvecklings- och utredningsstaben.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter och förslag

Utrikes födda kvinnor utgör en grupp som generellt står längre ifrån arbetsmarknaden. Orsakerna är ofta att de saknar utbildning, arbetslivserfarenhet, kunskaper i svenska och/eller lider av psykisk eller fysisk ohälsa. Diskriminerande strukturer gör också att många inom gruppen har svårare att ta sig in på arbetsmarknaden.

Utrikes födda kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden är en av arbetsmarknadsnämndens prioriterade målgrupper. En annan är kortutbildade, det vill säga personer som saknar gymnasial utbildning eller motsvarande. I den sistnämnda målgruppen utgör män en majoritet, men kvinnor dominerar bland de med allra kortast utbildning – mindre än nio års skolgång.

Arbetsmarknadsförvaltningen bedriver på uppdrag av kommunfullmäktige arbete inom flera områden och med olika frågor som syftar till att stärka utrikesfödda kvinnors etablering på arbetsmarknaden. Nedan redogör förvaltningen för det arbete som har relevans för de frågor som omfattas av motionärernas förslag.

I sammanhanget vill dock förvaltningen uppmärksamma att ansvaret för etableringen av den grupp som utgörs av nyanlända, i första hand ankommer på staten. Det ansvaret fullgör Arbetsförmedlingen genom uppdraget kring etableringsprogram. Det innebär att det är Arbetsförmedlingen som beslutar om planeringen av insatser för nyanlända under etableringstiden.

Jämställt bemötande

Jämställdhetsintegrering är den metod som Stockholms stad använder för att tillse att stadens service bidrar till lokala, och nationella, jämställdhetspolitiska mål. Kortfattat innebär metoden att förvaltningen tar fram könsuppdelad statistik och analyserar den utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Resultatet används för att besluta om åtgärder som stärker kvinnors och mäns lika möjligheter och som kan kompensera för eventuella skillnader mellan könen.

Som ett led i det arbetet har i princip samtliga verksamheter inom Jobbtorg Stockholm och Vuxenutbildning Stockholm genomfört jämställdhetsanalyser av sina respektive verksamheter. Dessa jämställdhetsanalyser bidrar bland annat till att synliggöra ett eventuellt ojämnt bemötande av de individer som kommer i kontakt med verksamheterna.

Förvaltningens medarbetare genomför också stadens utbildning Allas rätt! Det är en webbaserad utbildning om att motverka och förebygga diskriminering. Utbildningen bidrar bland annat till att medvetandegöra och träna medarbetarna i ett normkritiskt förhållningssätt.

Stockholm stads vision och andra styrdokument, som till exempel Program för ett jämställt Stockholm 2018-2022, som ingår i ramen för arbetet med de mänskliga rättigheterna, ger vägledning i förvaltningens arbete med frågan.

Utredning kring effektiva insatser för att få nyanlända kvinnor att etablera sig på arbetsmarknaden

Även om en utredning liknande den som motionärerna föreslår inte har genomförts, så ser förvaltningen att de två rapporter från hållbarhetskommisionen som handlar om nyanlända respektive kortutbildade har bäring på området. De rekommendationer som lämnas i de två rapporterna är exempel på relevanta åtgärder som skulle gynna utrikes födda kvinnor och deras etablering på arbetsmarknaden. Arbetsmarknadsnämnden har fått i uppdrag att genomföra flera av åtgärderna.

Uppsökande arbete genom studie- och yrkesvägledarna och stadsdelsmammorna

Så väl Stockholms stad som Arbetsförmedlingen har många gånger svårt att nå den aktuella gruppen och informera dem om det stöd som finns. Därför har arbetsmarknadsnämnden länge haft ett uppdrag att hitta och upprätta kontakt med målgruppen.

Arbetsmarknadsnämnden har idag ett uppdrag att arbeta aktivt för att skapa fler vägar till arbete och studier för kortutbildade och utrikes födda kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden. Det uppsökande arbetet är en viktig del i detta. Nämnden har också ett uppdrag att utveckla arbetssätten för att nå personer i behov av stöd och på så sätt erbjuda arbetsmarknads- eller utbildningsinsatser för fler.

Idag sker det uppsökande arbetet på strategisk nivå genom att förvaltningen bedriver ett utvecklingsarbete kring den uppsökande verksamheten. Arbetet syftar till att identifiera och implementera framgångsrika metoder för uppsökande verksamhet.

På en mer operativ nivå sker det uppsökande arbetet gentemot målgruppen på tre sätt. På jobbtorgen finns uppsökande studie- och yrkesvägledare med särskild inriktning på utrikes födda kvinnor som saknar en etablering på arbetsmarknaden. Genom närvaro på stadens bibliotek, öppna förskolor och andra arenor som målgruppen kan tänkas befinna sig på, är målsättningen att hitta, informera och motivera målgruppen till studier eller andra arbetsmarknadsinsatser.

Förvaltningen samordnar också uppdraget kring stadsdelsmammor, vars uppdrag är att bedriva uppsökande arbete gentemot den aktuella målgruppen. Stadsdelsmammorna ger samhällsinformation och motiverar kvinnor till att ta del av stöd för att söka arbete eller studier.

Projektet SUVAS, som syftar till att hitta unga upp till 29 år som varken arbetar eller studerar, arbetar inte specifikt mot aktuell målgrupp men genomför i sin ordinarie verksamhet ett utvecklingsarbete kring att hitta just unga kvinnor som varken arbetar eller studerar.

Sfi för föräldralediga

Arbetsmarknadsnämnden har de senaste åren haft uppdrag att erbjuda sfi till föräldralediga. I arbetsmarknadsnämndens budget för 2018 uttrycks också att nämnden ska arbeta för att öka antalet personer som tar del av sfi under sin föräldraledighet.

Idag bedrivs sfi för föräldralediga som permanent verksamhet vid öppna förskolor i Skärholmen, Vårberg, Rågsved och Rinkeby. Under 2017 tog sammanlagt 44 kvinnor del av utbildningen, vilket förvaltningen konstaterar är en ganska låg siffra. Positivt är därför att det under första kvartalet 2018 deltog 32 personer i utbildningen, vilket är en ökning med 68 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år.

Förvaltningens erfarenhet är att det är en viktig verksamhet för att underhålla utvecklingen i svenska språket. Det är också ett sätt att upprätta och bibehålla kontakten med målgruppen i syfte att till exempel informera och motivera till att delta i andra insatser.

Samtidigt ser förvaltningen att progressionen bland de studerande är

lägre än för övriga. Förklaringen är, enligt förvaltningens bedömning, heterogena grupper sett till utbildningsnivå och det faktum att närvarande små barn påverkar förutsättningarna för en gynnsam undervisningssituation.

Ett annat, för frågan relevant, utvecklingsarbete som i hög grad gynnar målgruppen, är förvaltningens arbete med ledande sfi. Arbetet syftar till att utveckla den sfi som bedrivs på studieväg 1, där en majoritet av deltagarna är kvinnor, i syfte att i högre grad anpassa utbildningen till målgruppens behov.

Målgruppen utrikes födda kvinnor långt i från arbetsmarknaden har ofta större behov av utbildning än enbart den som ges i form av sfi. Samma grupp har också en mindre benägenhet att resa långt för att ta del av insatser, varför det är viktigt att de insatser som staden erbjuder tillhandahålls i en geografisk närhet. Förvaltningen vill i sammanhanget lyfta fram det arbete som görs för att skapa ett utbildningscampus i Tensta. Här planeras för komvuxutbildning på grundläggande nivå, särskilt anpassad till den aktuella målgruppen. Det är en viktig del i att få fler ur målgruppen att börja studera och i förlängningen öka sina möjligheter till en varaktig etablering på arbetsmarknaden.

Bilaga

1. Motion (KS 2018/152) om lika möjligheter för nyanlända kvinnor.